

op uitnodiging
zaken allerlei
rdigden wat de
orbeeld daartoe

treizen afgezon-
ergemakkelijking
neelen afgevaar-
voor hun bagage
beambten ben
anden dragende
len van Zweden
alle deelen der
en elkaar omad
n direkt bericht
de gedelegeerden
kt mij bijzonder
n kunnen niet
n gedragen. De
n een groot deel
moeten betalen
igden werd ver-

bidde en werke-
eren over onze
ons gewillig
gevaarigheden een
den, rapporten
deelt o.a. mede-
itie zal worden
door de Com-
n voor de Burg-
1924.

e stemmen over
dezer rapporten,
g nemen wat ze
al zij geen be-
deconferentie op
jde de verkoren-
den."

met Zijn volk.

n, in tijd gebruikt,
van de misdaad.

maatschappij.
G. KEIZER.

bjectivisme.
lijk leven en de
er wie zich „ge-
staar, blijkt haast
seches toe. Den
weer ter sprake,
even en denken
e publieke leven
r van den kant
svindingen" zelf-
gen;

ted. Herv. pred-
ienen over „het
De schrijver zal
aardig is daarbij
schouwingen een-
a schrijft erover

e schrijver van
dat hij spreekt
hoogsten en
bizondere open-
r de verschijning
n treedt hij dat
et. Dan stelt hij
mia. Dan is er
at hem als een
alle kritiek. Dan
Woord des Hee-
komt. Dat Woord
en te gehoor-

ng niet en wenst
den volke wordt
Schrift voltooid.
er bij.
er is geoordeeld

eenerzijds op te
ijds het zijne et
derik van Eeden
vele mysticieten
e groepen kom-
eroep op derg-
annee natuurlijk
ls maar de op-
slechts het on-

de predikant te
vormden kerk-
kwestie besprak
ven brochure
en de plaats
liser, weg. Maar
een couraant:

toefening, terwijl
am, uitgeroepen
uis!" En vervol-

gens had hij betoogd, dat een vers als Gez. 39:
„Jezus neemt de zondaars aan", leugen was.
Daar is door menig een huivering gegaan. 't
Troostlied van menig stervende moeder en de be-
dijens van menig stervende vader van den kansel
af als leugen uitgekroten! Waarbij zullen we dan
leven en sterven, als 't niet bij deze heilijke zeker-
heid is, dat er één is, die zondaren zoekt en
zigt. Maar weet dan ds X. een anderen troost voor 't
verlagen hart, als hij dat zoo, volkomen te onpas,
in 't wilde en in hevige opwindend, der gemeente
in 'taanzicht zegt?

Er zijn er geweest, die baproefd hebben hem te
overtuigen van zijn onchristelijk standpunt, — zon-
der resultaat natuurlijk. En volgende diezelfde leverde
een philippica tegen andere gezangen.

Vanwaar dit optreden van ds X.? Volgens een
zijn huisbezoek doende onderlingen vond 't zijn
oorzaak hierin, dat Z. Eerw., toen hij 'smorgens ont-
waakte, door den Geest was vermaand, althans een
visioen gehad had, diem morgen te getuigen tegen
Gezangen.

Men kan er zeker van zijn, dat op verscheiden
plaatsen nóg op die manier geprekeerd wordt en de apo-
logie van de preek daarna met soortgelijke argumenten
voor den dag komt. De theologie heet nog al eens de
koningin der wetenschappen bij ons; maar zo wordt,
net als koninginnen van vleesch en bloed, dan ook
wel eens een beetje te veel alleen aan den buitenkant
beken, om de pronk, en omdat ze toch zoo netjes
kan knikken op de dagen, dat zij niets voor ons
en wij niets voor haar uitvoeren, niets anders dan
knikken en hoera-en. Als dankbaarheid is: het ge-
bruiken van alle goede gaven Gods, dan zijn we
toch vaak erg on dankbaar; want hoeveel argumenten
zijn in den loop der eeuwen al niet aangebracht,
om dergelijke ervaringen als onbetrouwbaar te bewijzen?

„Niet geheel Roomsche."

Het weekblad „De Gereformeerde Kerk" is niet altijd
een trouwe weerspiegeling van wat er leeft in den
kring der Confessionelen, voor wie het geschreven
wordt. Er zijn in de Confessionele vereeniging zeer
veel predikanten, die objectief en rustig kunnen spre-
ken over de Gereformeerde kerken. Maar de redacteur,
de Lingbeek, vertolkt niet altijd het gevoelen van die
collega's. Hij gaat ook wel eens zijn eigen stand-
punt uiteenzetten op een wijze, die in zijn eigen
kring niet altijd instemming zal kunnen hebben.

Zoo was het deze week! weer treffend, hem te lezen
in de „Vragenbus". Een weergierige lezer, die ten aan-
nemen van de Gereformeerden in zijn gemoed reeds ten
volle verzekerd was, had ds Lingbeek gevraagd:

hoe is het te verklaren, dat de Gescheidenen in
hun Doopsbeschouwing feitelijk Roomsche zijn?

Men ziet: feitelijk Roomsche. Het vonnis ligt al klaar...
En toch naar een vragenbus!

De Lingbeek gaat dan verder op de vraag in, en
antwoordt:

Zoals ge weet leert de Roomsche Kerk, dat het
water van den Doop de kracht heeft om een mensch
weder te baren. Dat leert de kerk der hedendaagsche
Gescheidenen niet. Dat zou ook in een lijnrecht
strijd zijn met de leer van den Heidelbergischen Cate-
chismus, die immers de vraag stelt: „Is dan het uiter-
lijk waterbad de afwasching der zonde zelf?" en
daarop ten antwoord leert, dat het bloed en de Geest
van Jezus Christus reinigen van alle zonde en dat
het Doopwater daarvan slechts een teeken en pand is.
Geheel Roomsche zijn de Gescheidenen dus niet.

Hier is een dubbele troost voor ons.
Ten eerste de hoofdletter van „Gescheidenen".
Ten tweede, de troostende beluiging, dat we ten-
minste nog niet geheel Roomsche zijn. Maar — het
treigt toch al.

En hoe sterk wel onze afval is, wordt dan door
de Lingbeek aldus uitgewerkt:

De zaak is echter deze, dat in onze Hervormde,
ook Gereformeerde kringen de betekenis van den
kinderdoop bij de meesten nagenoeg vergeten was.
Men hield dien Doop nog aan, maar dit geschiedde
feitelijk op een wijze, waartegen ons Doopsformulier
uiterlijk waarachtig: n.l. „uit gewoonte of bij-
geloovigheid". Praktisch rekende men er geheel niet
mede. Als men zijn zaligheid zocht, deed men 't
feitelijk op dezelfde wijze alsof men niet gedoopt
was. Men las dan ook met onverdeelde stichting
preken en andere geschriften van Christenen die den
kinderdoop verwierpen, ja die hem in die geschriften
bestreden. Zonder het zelf te bemerken waren onze
Hervormde (Gereformeerde) menschen, hoewel zij
meenden nog Gereformeerde te zijn, feitelijk een heel
and den Wederdooperschen weg opgericht.

't Was dus te verwachten en 't was noodig, dat
bij de herleving van de Gereformeerde theologie in
de 19de eeuw, ook dit stuk van den Doop weer op
het tapit zou komen en pogingen zouden worden
aangewend om het weer te herstellen in eere. Dat
hebben Dr Kohlbrugge, Dr Kuyper, Dr Hoedemaker
en anderen allen op hun wijze trachten te doen. Nu
erkennen wij, dat Dr Kuyper in verband met zijn
andere leeringen (rechtvaardigmaking van eenwig-
heid, etc.) op bedenkelijke wijze bij zijn volgelingen
den indruk heeft gewekt, dat zij zich allen als weder-
geborn hadden te beschouwen. Maar dan gebiedt de
eetijkheid om er bij te voegen, dat van het begin
der Reformatie er in onze Kerk vele geachte leeraren
zijn geweest, die iets dergelijks geleerd hebben. Echer
heeft Dr Kuyper nog iets anders gedaan. Hij heeft
voor een ruime Doopspraktijk, die bij de oude Ge-
reformeerden in zwang was, een enge Doopspraktijk
in de plaats gesteld. Eigenlijk mochten alleen kinderen
van Gescheiden ouders gedoopt worden en gold alleen
voor hen de volle waarde van den kinderdoop. Zoo-
doende werden nu de Gescheiden kinde-
ren degenen, die zich als wedergeborn
mochten beschouwen: de Hervormden

1. Zie het P. S. onderaan deze rubriek.

mochten dat NIET. Dit nu moest nood-
zakelijk leiden tot een zeker Farizeïsme.

We komen er al weer nog al genadig af. Niet far-
izeïsme wordt ons aangewreven (dat klinkt zoo hard),
maar „een zeker farizeïsme".

We zullen over dat farizeïsme maar niet al te veel
zeggen hier, in verband met de hoofdartikelen. Maar
aangezien Farizeërs de menschen zijn, die alles zoo
heel precies weten, en ds Lingbeek er niet toe behoort,
zouden we hem durven vragen, of hij eens een citaat
van Dr Kuyper wil geven, waar in staat, wat hij
hier beweert. Doet hij dat, dan vinden we hem een man,
met wien te praten valt; doet hij dat niet, dan ver-
klaren we in deze zelf-versteking in de traditie en
derzelver leugens te vinden een puur-farizeeusch
trekje, zoo iets van: ik weet het, en ik kan het niet
anders dan weten, ook al onderzoek ik het in de
verste verte niet. Als ds Lingbeek nu ernst met zijn
blad en zijn vragenbus maakt, laat hij dan eens een
bewijs geven. Anders moeten we denken aan het
woord, dat Prof. Dr A. Noordzij onlangs sprak op den
Theol. Schooldag, toen hij klaagde, dat de menschen,
die ons „Gescheidenen" van farizeïsme beschuldigen,
zelf soms in de verste verte niet weten, wat we eigen-
lijk beweren. Ik zal ds L. een ex. van dit blad zenden.
En we zullen eens zien.

Want over de leer van dr Kuyper kunnen we ten-
minste nog praten. Dat kan evenwel niet gebeuren
ten aanzien van het volgende verhaaltje van iemand,
van wien ds Lingbeek zoo al eens mocht komen te
hooren, en die nu ook al copie levert voor het hoofdstuk
over de nieuw-gereformeerden in de laatste bijlagen
van de dogmenhistorie van ds Lingbeek. Men leze:

Dezelfde vraag: zijn er in de Gescheiden Kerken
nog onwedergebornen?

Antwoord. In theorie: ja. Want men doopt er
niet op grond dat het kind is wedergeborn, maar
op grond van de onderstelling, dat dat het
geval is. Die onderstelling kan dus nog blijven onjuist
te zijn, en als dit blijkt, dan kan zoo iemand, volgens
de nieuw-Gereformeerde praktijk, ook weer van zijn
Doop beroofd worden of de Doop ongeldig worden
worden verklaard. Zijn naam wordt dan van het Doop-
boek weer geroijerd.

Practisch schijnt men echter niet bij de kerke-
lijke onderstelling van de wedergeboorte der
kinderen te blijven staan en schijnt bij de meesten
de gedachte te leven: wij, Gereformeerden zijn de
wedergebornen. Wij hoorden eenmaal van een Gere-
formeerde, die tot een Kerkgenoot, die een onkeer-
lijk leven leidde, zeide: „heb je je nu nog niet be-
keerd? Dat kun je als wedergebornen toch doen!"
Die man stak al diep in de onderstelling van de weder-
geboorte der gedoopte Gescheidenen.

Ds Lingbeek kon beter weten, dan hij hier vertelt.
Hij moest ook beter weten, als hij tenminste vragers
antwoorden wil, om ze te helpen in een andere rich-
ting, dan die van den wal voort in de sloot. Laat hem
eens lezen de verklaring van de Utrechtsche synode
van 1905. Dan zal dit alles hem blijven een onderstel-
ling te zijn en een volgenden keer zal hij dan misschien
bedenken, dat de gezangregel over de onderstellingen:

Maak ons vrij... van alle fabelleer,

blijkens het woordke „alle" niet alleen ziet op fabels
van Griekenland, noch alleen op die van Aesopus, of
van La Fontaine, noch alleen op die van welken dooden
fabulaat ook, maar ook op de fabels, de fabels, de
fabels, die den laatsten tijd aan de markt gebracht
worden over de „Gescheidenen", hetwelk is, overgoet
aizide, de Verjaagden, de Geschorsten, de Afgezetten.

Ik weet, dat er onder de lezers van de „Geref. Kerk"
ook lezers van „De Reformatie" zijn. Ik noodig ze
vriendelijk uit, hun hoofdredacteur eens na te rekenen;
de bronnen zijn voor ieder toegankelijk.

Zending en Schopenhauer.

Ds P. Beddens schrijft in de Geref. Kerkbode van
Rijswijk (Z.H.):

Dat weerzin en haat tegen de zending niet dateert
van vandaag of gisteren, bewijst ons de Duitse
wijsgeer Schopenhauer, die oogens den Zendingsar-
beid karakteriseert als het toppunt van indringerij,
aanmatiging en onbeschaamdheid. Ten minste, dit
karakter draagt volgens hem de Zending onder die
volken, welke nog in de periode der kindsheid ver-
keeren, als: Hottentotten, Kaffers en Zuidzee-eilan-
ders. Maar zoodra de massa zich richt op volken,
die de kinderschoenen lang voor ons zijn ontwassen,
als b.v. de oorspronkelijke bewoners van Engelsch-
Indië, dan noemt hij elke poging tot kerstening,
behalve de bovengenoemde qualificatie's, ook nog
ahurd. In plaats van hun het Christendom te bren-
gen, moesten wij hun oude wijsheid liever overnemen,
die immers zooveel hooger staat. En met groot
leedvermaak wijst Schopenhauer dan op de geringe
resultaten der zending onder Brahmanen en Bud-
dhisten. Hij citeert een bericht uit „Asiatic Journal"
van 1826, waarin mededeeling gedaan wordt van
het aantal bekeerlingen in het uitgestrekte Voor-
en Achter-Indië (alleen de Engelsche bezittingen telden
in dien tijd 115 miljoen inwoners) en waaruit blijkt,
dat na veeljarige Zendingsarbeid dat getal niet groo-
ter was dan 300. Bovendien voegt dit authetiek
bericht er aan toe, zegt Schopenhauer, dat de
Christelijke bekeerlingen zich door de grofste on-
zedelijkheid onderscheiden.

Dit schreef S. in 1850. En nu, 75 jaar later?
De Aziatische volken hebben van zich doen spre-
ken; hetzelfde Indië bewijst aan Engeland, Azië aan
heel Europa, dat het weinig kinderlijks meer over-
heelt. Alle factoren schijnen aanwezig, vooral na den
grooten wereldoorlog, om elke uitbreiding van het
Christendom onmogelijk te maken en de missie met
lamheid te slaan, de afkeer van Europeesche inmen-
ging op staatkundig terrein, de felle bolsjewistische
propaganda, de demoraliserende invloeden van den
wereldkrijg begunstigen „oude nationale wijsheid" en
ogdsdienstloosheid, maar schijnen de Christelijke
zending nimmer noodlottig. Als het ooit absurd kan

heeten, in Azië op winst voor het Christendom
te hopen, dan is het nu.

Welnu, onlangs verscheen in de „Neue Allgemeine
Missionszeitschrift" een statistisch overzicht der Pro-
testantsche Zending. Als Schopenhauer nu nog eens
zijn oogen kon opslaan! Voor alle tegenstanders der
zending zijn de cijfers eenvoudig ontstellend.

Azië (Nederlandsch-Indië is hier niet bij gerekend)
geeft voor 1911 — en nu noemen wij alleen het getal
van hen, die tot het Heilig Avondmaal zijn toe-
gelaten — als cijfer der Protestantsche bekeerden
875,322. Maar in 1923 is dit getal gestegen tot
1,533,057. In 1911 bedraagt het getal der arbeiders in
de zending hier 11,511, doch in 1925: 16,524. In-
landsche mede-arbeiders zijn er in 1911: 57,302,
en in 1925: 88,635. Het aantal hoofdposten, dat
in 1911 nog 1612 was, bedraagt in 1925: 1978.

En het totaal-cijfer in 1925?

Indianen 48,711, in Afrika 1,015,683, terwijl in ons
Indië met Australië het aantal toegelatenen tot het
H. Avondmaal steeg tot 647,728. Te zamen: 3,245,179.

Absurd, belachelijke dwaasheid. Zoo oordeelt de
wereld. Maar God doet dit oordeel op haar eigen
hoofd neerkomen; met wrevel moet de wereld zien,
dat de wijsheid harer wijsgeeren in het koninkrijk
Gods dwaasheid is. Hier wordt het verstand der
verstandigen te niet gemaakt, want het behaagt God,
door de dwaasheid der prediking zalig te maken,
die gelooven.

Alle krachten dienen wij in te spannen om den
oogst zoo groot mogelijk te maken. En God geeft
leide voor het zendingswerk: in het afgelopen
jaar is in 't geheel bijna 170 miljoen gulden voor
de Protestantsche zending bijeengebracht. 28,000 ar-
beiders zij nóg de verschillende zendingsterreinen
werkzaam. Toch — wat zijn deze nog onder zooveel?
Bij onze gave dan het gebod, dat het den Heere
behagen mocht, nog meer dienstknechten ter uit-
breiding van Zijn koninkrijk uit te zenden.

P.S. Deze persschouw moest verleden week blijven
liggen.

K. S.

KERKNIEUWS.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetal te:

Bierum: J. J. Bouwman te Urk en H. Steen te Zoutkamp.
Nieuwlande (Dr.): H. Luning te Sibbeuren en L. M. Wijna
te Murnerwoude.

Beroepen te:

Tzummarum: cand. J. Attema te Zeist.
Zwolle (vac.K. J. Kaptein): Dr. J. Hoek te Soest.
Zwartsluis (vac.H. H. Schoemaker): H. Knoop te Kooten.

Aangenomen naar:

Hazerswoude: cand. W. H. Gispem te Scheveningen.
Meerkerk: F. Brulasma te Genemuiden.

Bedankt voor:

Aalsmeer: cand. W. H. Gispem te Scheveningen.
Driemum: H. Steen te Zoutkamp.
Kollum: Dr. J. Hoek te Soest.
Zevenbergen, Mijdrecht, Brouwershaven, Giessen Oud- en
Nieuwkerk, Helmond, Nieuwveen, Woudbruggen, Oostgeest,
Aarderveen, 's-Graveland en Anna Jacobs Polder: cand.
W. H. Gispem te Scheveningen.

Intrede te:

Moerdijk: cand. C. Kaptein. Tekst 1 Kron. 28:30.

Jubilea:

8 Juli De S. Idema te Winsun-Obergum 25 jaar.
8 Juli De W. Weener te Munnikezijl, 25 jaar.
15 Juli De H. Hangelbroek te Wierum (Fr.) 25 jaar.
20 Juli De J. Brouwer te Oude- en Nieuwe Westering, 35 jaar.
22 Juli De L. J. C. Kreijl Jr te Dieren 25 jaar.

Nemen beroep in overweging. De heeren C. J.
Sikkel, theol. cand., Emmalaan 11 te Oegstgeest en G. Ub-
bink, theol. cand., te Dieren, nemen thans gaarne een even-
tueel beroep in overweging.

Ineenameling. De classis Groningen der Geref. Ker-
ken heeft de ineenameling van de Geref. Kerken A en B
te Groningen goedgekeurd.

CHR. GEREFORMEERDE KERK.

Beroepen te:

Woerden: K. Groen te Zwijndrecht.

Bedankt voor:

Baarn: A. Zwiep te Hillegom.
Boskoop: A. Zwiep te Hillegom.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Bedankt voor:

Werkendam: A. Verhagen te Middelburg.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Drietal te:

Rotterdam (vac.G. van der Giessen): Dr. S. F. H. J. Ber-
kelbach van der Spreukel te Haarlem, J. W. P. de Roy
te Sloterdijk en J. J. van de Wall te Breda.

Beroepen te:

De Meern (U.): J. G. L. Brouwer te Rijsoord.
Ee (bij Dokkum): P. L. Kield te Hoon.
Hall (toez.): C. Laaschuit te Garrelswaer.
Lexmond (toez.): E. V. J. Japchen te Hei- en Bociop.
Zooterwoude: cand. E. H. Mulder te Den Haag.

Aangenomen naar:

Haamstede: cand. F. G. van Binsbergen te Doornspijk.

Bedankt voor:

Adorp: H. de Groot te Emmen.
Groningen (vac.J. L. Dippel): Dr. Mr. N. G. Veldhoen te
Alphen aan den Rijn.
Hekendorp: K. W. Vethake, em.pred. te Utrecht.
Hijlaard: F. J. Los te Wommels.

Afscheid van:

Hall: J. S. Harjes. Tekst 1 Cor. 3:8b en 11 tot 13.

Intrede te:

Doetinchem, G. Groenboer. Tekst Joh. 1:35—40.

Jubilea:

11 Juli Dr. P. G. Datema te Delfhaven, 50-jarig.
12 Juli De J. G. Dekking te Kesteren 40-jarig.